

14 נובמבר 2024
י"ג חשון, תשפ"ה

לכבוד

ד"ר שרף חסאן

יו"ר ועדת המעקב לענייני החינוך הערבי

הנדון: הבטחת מרחב דמוקרטי בקמפוסים - מכתבכם מה- 3.11.14

מכובדי,

אני מבקש להודות לך על מכתבך החשוב, אשר כמובן הועבר לעיון נשיאי אוניברסיטאות המחקר האחרות (ור"ה), והדברים מטה הם בשם כולנו.

אכן עברנו כולנו שנה קשה ומורכבת ביותר, אשר העמידה בפני כולנו – יהודים וערבים כאחד אתגרים אישיים ואנושיים בהם איש מאיתנו לא נתקל קודם לכן. גם בימים אלה, בהם אנו סופרים מעל 400 ימים למלחמה מאז ה- 7.10 כולנו ממשיכים להתמודד הן כראשי אוניברסיטאות והן ברמה האישית עם הצורך לדאוג להמשך המחקר וההוראה במוסדות שלנו לצד דאגה לסטודנטים וסגל במילואים, טיפול במי שנפגעו ישירות פיזית או נפשית מהמלחמה, מפונים מהצפון והדרום ואוכלוסיות מגוונות נוספות.

יחד עם כל אלה, במהלך כל השנה שעברה, וכמובן גם עם פתיחת שנה"ל האקדמית תשפ"ה – כולנו, כל ראשי האוניברסיטאות יחד עם ההנהלות והצוותים שלנו עוסקים בשמירה וטיפול של הקמפוסים שלנו כמקומות בהם כל קהילת האוניברסיטה יכולה להמשיך ולהימצא במרחבים משותפים, כתף אל כתף בכיתות, בספריות ובמעבדות.

פעלנו רבות והצלחנו לאפשר הן לסטודנטים והסטודנטיות מהמגזר הערבי והן לסטודנטים ששבו משרות מילואים או בני בנות זוג שלהם להמשיך וללמוד במשך כל השנה באווירה טובה וחיובית ללא גילויי תוקפנות ודאי ללא אלימות משום צד. אנו גאים בכל אחד ואחת מהסטודנטים שלנו מכל הקבוצות המגזרים והמגדרים.

בהתייחס לחלקים במכתבכם העוסקים בפעולות הממשלה ויוזמות החקיקה בכנסת, בסוגיות אלה נאבקנו לאורך כל השנה שעברה ואנו ממשיכים לעשות זאת גם כעת, על מנת לעצור ולבלום את הניסיונות לקדם חוקים שכל מטרתם להשתיק, להפחיד ולמנוע מחברי סגל או סטודנטים להביע דעות ועמדות גם אם הן אינן במיינסטרים.

ועד ראשי האוניברסיטאות

התנגדנו ואנו ממשיכים להתנגד ל"חוק ההשתקה" המבקש מהמוסדות לפטר "מרצים תומכי טרור"; התנגדנו ונמשיך להתנגד לחוק "ההפחדה" המבקש לפרק תאים פוליטיים של סטודנטים – פעולה שלא קרתה מאז הקמת המדינה ומאפיינת משטרים חשוכים בלבד.

לא נאפשר פגיעה בחופש האקדמי, בחופש המחשבה ובחופש הביטוי המהווים את ליבת הקיום של האקדמיה הישראלית. ודאי שלא ניתן יד ל"סימון" של אוכלוסיות או קבוצות בתוך הקמפוסים שלנו כ"אויבי המדינה" או כ"תומכי טרור" ללא שום ביסוס, מטעמים פוליטיים או אחרים.

כמובן שאין זה אומר שנאפשר את קיומן של פעולות או אמירות המהוות הסתה ברורה או דברי בלע נגד המדינה או חיילי צה"ל, בכסות של "מחקר אקדמי".

הפעולות שפרטתם בסיפא של מכתבכם כרצויות בעיניכם – מתבצעות רובן ככולן במידה זו או אחרת בכל האוניברסיטאות. כל הנשיאים שלחו פניות לכל חברי הסגל הן בשנה החולפת והן לקראת פתיחת שנה"ל האקדמית תשפ"ה – ובהם התחייבו לשמור על חופש הביטוי של כל הסטודנטים, קראו לשמירה על אווירה מכבדת וסובלנית וציינו אפס סובלנות לכל גילוי אלימות בקמפוסים – כך גם הונחו הגורמים האחראים על אבטחת המוסדות. אנו ממשיכים לעקוב וערים לכל אמירה פומבית ופעילות פוגענית בקמפוסים וכמובן מגיבים בכלים מגוונים לאלה.

באשר להענקת סיוע נפשי ותמיכה כלכלית בסטודנטים וסטודנטיות מהמגזר הערבי – בכל האוניברסיטאות ישנן תכניות ייעודיות, ורכזים ייעודיים הפועלים תחת דיקאני הסטודנטים שלנו למתן מענה, סיוע והתייחסות לאוכלוסיה חשובה זו. חשוב לציין שכלל המענים והתמיכה שניתנים לסטודנטים באוניברסיטאות נגזרים מהיכולות התקציביות של המוסדות – וזאת כאשר מערכת ההשכלה הגבוהה ספגה קיצוצי תקציב משמעותיים בשנת 2023-4, ולמרות שנמנע קיצוץ ייעודי ב- 2024-5 – הוטל עליה קיצוץ רוחבי של 5% מתקציבה לשנה הקרובה, כחלק מהחלטת הממשלה בכלל תקציב המדינה.

אנו רואים בכך, יחד איתנו, שותפים להנהגה אחראית אשר חייבת לשמור על הקמפוסים שלנו מפני הרוחות הרעות המנשבות כיום בחברה הישראלית.

בברכה,

פרופ' דניאל חיימוביץ – יו"ר ור"ה ונשיא אוניברסיטת בן גוריון

בשם כל נשיאי אוניברסיטאות המחקר (ור"ה)

הטכניון
מכון טכנולוגי
לישראל

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

מכון
ויצמן
למדע
WEIZMANN
INSTITUTE
OF SCIENCE

אוניברסיטת
בר-אילן
Bar-Ilan University

אוניברסיטת
תל אביב
TEL AVIV
UNIVERSITY

אוניברסיטת חיפה
University of Haifa
جامعة حيفا

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
Ben-Gurion University of the Negev

האוניברסיטה הפתוחה
THE OPEN UNIVERSITY OF ISRAEL
الجامعة المفتوحة

אוניברסיטת
אריאל
בשומרון